

Spis treści

Wstęp	5
Część pierwsza: Preludium	13
Rozdział 1. Od starożytności do Pascala i Fermata . . .	19
1. Hazard w starożytności i potem	19
2. „To, co się zdarza, ale nie zawsze, ani z konieczności, ani najczęściej”	21
3. Od przypadkowości do przygodności	27
4. Prekursorzy	34
5. Geometria przypadku	38
Rozdział 2. Małe i wielkie stawki	43
1. „Logika z Port Royal”	43
2. Inspiracje i treść	45
3. „Zakład”	49
4. Huygens – jak oczekiwać wygranej?	54
Rozdział 3. Teologia i prawdopodobieństwo	57
1. Pośmiertne dzieło Jakuba Bernoulliego	57
2. Boża wszechwiedza i prawo wielkich liczb	59
3. Prawdopodobieństwo	64
4. Moralne spory	68
5. Bernoulli i Leibniz. Logika zdarzeń przygodnych. . .	70
6. Polityczna arytmetyka	75

Rozdział 4. Przypadek i organizacja świata.	77
1. Zasada najmniejszego działania.	77
2. Polemiki akademika.	80
3. Jak funkcjonuje Wszechświat?.....	81
4. Sprawa Königa.	86
5. Zasada najmniejszego działania we współczesnej fizyce.	90
6. Czy w całości jest więcej tajemnicy niż w różniczce?..	93
7. Przypadek i Inteligencja.	97
Rozdział 5. Poskramianie przypadku.	99
1. Dlaczego przypadki wymagają poskromienia?	99
2. Przypadki a strategia stworzenia.	101
3. Eksperymentowanie z przypadkiem.	103
4. Moralność a rachunek prawdopodobieństwa.	105
5. Teologia – nauka – teologia.	107
6. Perspektywy.	109

Część druga: Fuga. 113

Rozdział 6. Rewolucja probabilistyczna.	117
1. Wprowadzenie.	117
2. Prawdopodobieństwo i astronomia.	120
3. W kierunku teorii miary.	123
4. Mechanika statystyczna.	124
5. Ruchy Browna.	131
6. Kołmogorow.	133
7. Interpretacje – von Mises.	137
8. Interpretacje – de Finetti.	139
9. Prawdopodobieństwo jako miara.	143
10. Probabilistyka a strukturalizm matematyczny.	145
11. Po Kołmogorowie.	147

Rozdział 7. Co to jest przypadek?	151
1. Uwagi wprowadzające.	151
2. Wstępne określenia.	152
3. Subiektywne źródła prawdopodobieństw.	154
4. Obiektywne źródła prawdopodobieństw.	157
5. Niestabilność i ignorancja.	160
6. Strategia przyrody.	164
7. Przypadki i racje wystarczające.	167
8. Uwagi na zakończenie.	170

Rozdział 8. Uogólnione rachunki prawdopodobieństwa.	173
1. Wprowadzenie.	173
2. Trochę historii.	174
3. Trochę matematyki: niektóre własności algebr von Neumanna.	176
4. Program von Neumanna.	180
5. Trochę rachunku prawdopodobieństwa.	182
6. Nieprzemienialna teoria prawdopodobieństwa.	187
7. Wolny rachunek prawdopodobieństwa.	190
8. Konsekwencje.	192

Rozdział 9. Prawdopodobieństwo w strukturze Wszechświata.	199
1. Prawdopodobieństwo – od zastosowań do teorii... ..	199
2. Miara i prawdopodobieństwo.	202
3. Interpretacje.	204
4. Struktura przypadku.	209

Część trzecia: Coda. 215

Rozdział 10. Krótka historia antyewolucyjnego fundamentalizmu.	219
--	-----

1. Początki fundamentalizmu	219
2. Małpie procesy	221
3. Inteligentny Projekt	227
4. Bóg czy czysty przypadek?	230
Rozdział 11. Pokusa manicheizmu	235
1. Dawne spory w nowej postaci	235
2. Gnostycy, czyli „wiedzący”	237
3. Matematyka przeciw gnozje	240
4. Czy Bóg jest Panem wszystkiego?	244
Rozdział 12. <i>Ex casu et fortuna</i>	249
1. „Przeciw poganom”	249
2. Skąd zło?	250
3. Przygodność i wolna wola	253
4. Spotkanie na rynku	255
5. Przestroga św. Augustyna	257
Rozdział 13. Bóg prawdopodobieństw	259
1. Ontologia prawdopodobieństwa	259
2. Problem małych prawdopodobieństw	260
3. Problem dużych prawdopodobieństw	264
4. Zasada obojętności	269
Rozdział 14. Jedno z włókien kosmicznej ewolucji	273
1. Splot zagadnień, któremu poświęca się zbyt mało uwagi	273
2. Ściek bałaganu	274
3. Naturalna historia węgla	276
4. Układy dynamiczne	280
5. Dynamika życia	285
6. Dobór naturalny	288
Rozdział 15. Inteligentny Projekt czy Zamyśl Boga? ...	293
1. Dwie strategie	293

2. Konieczność i przypadek	295
3. Czy biologia winna budzić emocje metafizyczne? .	302
4. Zamyśl Boga	307
5. Gra hazardowa zwana życiem	311
6. Wielka Matryca	314
Indeks rzeczowy	317
Indeks nazwisk	323